

Den næste sag på dagsordenen var:

12) Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 101:

Forslag til folketingsbeslutning om afholdelse af vejledende folkeafstemning om amtskommunernes nedlæggelse.

Af Aage Brusgaard (FP) m.fl.

(Fremsat 25/2 97. Første behandling 19/3 97.

Betænkning 15/4 97).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Forslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Forslaget til folketingsbeslutning forkastedes, idet 6 (FP og DF) stemte for, 105 (S, V, KF, SF, RV, EL og CD) imod.

Den næste sag på dagsordenen var:

13) Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 87:

Forslag til folketingsbeslutning om udarbejdelse af en miljøteknisk vejledning for dambrugserhvervet.

Af Henning Urup (V) og Niels Jørgen Langkilde (KF) m.fl.

(Fremsat 19/12 96. Første behandling 30/1 97.

Betænkning 9/4 97).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Henning Urup (V):

I en tid, hvor de partier, der benævner sig miljøvenlige, normalt ønsker flere analyser og flere faste holdepunkter i miljøbeskyttelsen, er det overraskende at måtte konstatere, at de selv samme partier nu pludselig ikke ønsker analyser og ordnede forhold, når det handler om dambrugets miljømæssige forhold.

Miljøbeskyttelsesloven handler primært om virksomheders påvirkning af omgivelserne, og derfor ville det være naturligt at måle et dambrug på dets udledninger og ikke på dets forbrug af foder. Og i en tid med moderne teknologi og avanceret analyseudstyr ville det være oplagt at regulere et dambrugs miljøforhold efter Dansk Ingeniørforenings analysemodel.

Men for de såkaldt miljøvenlige partier betyder ordnede forhold og retssikkerhed åbenbart mindre end det fortsat at kunne forfølge en gammel politisk prygelknabe, uanset hvordan denne prygelknabe i øvrigt har ageret i nyere tid, og uanset hvilke nye og mere retfærdige reguleringsmetoder der måtte være kommet til i mellemtiden.

Det er for disse partier altså vigtigere at lave partipolitik end at lave fornuftig miljøpolitik og honorere de erhvervsdrivendes miljøinitiativer.

Niels Jørgen Langkilde (KF):

Ja, det er en trist dag for miljøet. Vi ser igen, at venstresiden i Folketingssalen ikke vil være med til at gøre noget, der kan gøre det danske miljø bedre.

Det, man ville få i tilgift ved det her forslag, hvis det blev gennemført, var også, at man fik styrket et erhvervs retssikkerhed. Det har åbenbart heller ikke interesse.

Vi vil gerne gøre det lettere at drive erhvervet, så det lever op til tidens miljøkrav, og der ville i det forslag, vi har fremsat, ligge en belønning til dem, der indfører miljøstyring. Det er jo noget, regeringen på anden led har pålagt en række virksomheder, nemlig listevirksomhederne.

Vi skal hermed fra Det Konservative Folkepartis side beklage, at vi af betænkningen kan se, at man vil stemme rødt til det her forslag.

Man kan ikke undgå at få den fornemmelse, at det, der er hovedformålet, når dambrugserhvervet af alle erhverv skal undtages, er, at man helst vil undgå, at vi har det erhverv i Danmark, men det er bestemt ikke Det Konservative Folkepartis opfattelse. Jeg tror, det hænger sammen med, at man har set sig gal på nogle enkelte brodne kar i branchen. Det har der helt bestemt været, men det skal en hel branche altså ikke straffes for.

Det Konservative Folkeparti vil endnu en gang anbefale venstrefløjens at stemme for det her forslag.

Martin Glerup (S):

Det er store ord, V og K bruger om, at vi ikke vil gå med til at fravige dambrugsbekendtgørelsen. Jeg kan godt fristes til at spørge de to herrer, der er ordførere for V og K, hvorfor VKR i 1989 indførte det princip, som vi bruger i dag, og som vi faktisk kompletterer med en god vejledning, der netop har været til høring, og som kan komme til at træde i kraft i løbet af i år.

Vi må jo huske på, at vi stadig væk har et godt stykke vej tilbage. 36 pct. af vandløbene ved nedstrømsdambrugene i Danmark er forurenede en halv til en hel grad mere, end de burde være i forhold til recipientmålsætningen. Derfor synes jeg, at det her forslag er forkert. Vi skal blive ved med at holde kontrol med det her område.

Det er klart, at de ting, som dambrugserhvervet foretager for at nedsætte forureningsbelastningen, skal de godskrives for i miljøgodkendelserne, og det vil da også ske i forbindelse med de miljøgodkendelser, som alle dambrug skal have inden udgangen af 1997. Derfor synes jeg, vi er inde i en rigtig udvikling, og jeg tror også, at man inderst inde er klar over, at vi er nødt til at holde fast på det her område, for ellers ville det føre til yderligere skade på miljøet.

Anni Svanholt (SF):

SF tager afstand fra dette forslag, fordi det er helt overflødigt. Der er jo i øjeblikket en vejledning undervejs om miljøgodkendelse af dambrug, og vi mener, at den vejledning vil være udmærket baggrund for det arbejde, der skal igangsættes i amterne med at vurdere hvert enkelt dambrug.

Vi er i øvrigt også helt uenige i den tankegang, at man kan vurdere dambrugene alene på deres udledninger. En miljøgodkendelse må naturligvis indeholde en samlet vurdering af den aktivitet, der er på dambruget.

Bent Hindrup Andersen (EL):

Det var jo interessante kommentarer, der kom fra hr. Henning Urup. Hvis man gennemfører det, hr. Henning Urup foreslår – således at det er udledningen, man skal vurdere på – på hele landbrugsområdet, så bliver det et gigantisk bureaukrati uden miljøsikring – uden miljøsikring.

Når det drejer sig om dambrugene, så reguleres det hovedsageligt på grundlag af foderforbruget. Så siger hr. Henning Urup, at der ingen drivkraft er i det system. Det er der da. Det gæl-

der da om at udnytte foderet optimalt; det er da det, der er det afgørende. Det er det samme, som hvis man regulerer landbruget i forhold til, hvor mange pesticider der bruges, og i forhold til, hvor meget kvælstof der bruges.

Jeg er enig i, at miljøbeskyttelsesloven, som peger på udledningerne, giver et unødigt bureaukrati. For eksempel i økologisk landbrug er der ingen grund til det, for dér er de stoffer ikke inde i systemet. Det samme vil gøre sig gældende, hvis man f.eks. forestiller sig det, som der nu skal udarbejdes et regelsæt for, nemlig et økologisk dambrug; det behøver man heller ikke regulere på den måde, for dér er der ikke kvælstofoverskud, dér er der ikke nogen udledninger, dér bruges der ikke antibiotika.

Så, kære hr. Henning Urup, det, der omtales i dette her beslutningsforslag, hænger ikke sammen.

(Kort bemærkning).

Henning Urup (V):

Først til hr. Martin Glerup: Det er jo fuldstændig rigtigt, at vi nogle steder har problemer med vandløbsvandkvaliteten, men netop derfor kunne det være en god idé at få indført nogle reguleringsmetoder, som var retfærdige, og som var mulige at håndtere i praksis.

Det er jo netop det, det her beslutningsforslag handler om, og det er jo reelt det, erhvervet selv beder om, når der tales om, at der stadig forurenes fra dambrug.

I øvrigt kunne jeg da i en parentes fortælle hr. Martin Glerup, at dambrugserhvervet jo faktisk har nedsat sine udledninger langt mere, end vandmiljøplanen har stillet krav om.

Til fru Anni Svanholt kan jeg sige, at jeg forstår ikke, at man forkaster et godt forslag på baggrund af, at der er fremsat et andet.

Og til hr. Bent Hindrup Andersen kan jeg sige: Jamen hvis man vil til at sammenligne landbrug og dambrug, så er der i hvert fald noget, hr. Bent Hindrup Andersen overhovedet ikke har forstået et muk af. Dambrug udleder til vandløb, og det er jo netop det, det her forslag handler om: at dambrug skal klassificeres ligesom andre udledere til vandløb, søer og have i øvrigt.

(Kort bemærkning).

Niels Jørgen Langkilde (KF):

Det, der er kernen i vores diskussion her, er jo, om det er praktisk gennemførligt at måle på udledningerne. Det er jo det, vi styrer efter så

mange andre steder, hvor vi netop opfordrer virksomheder til at lave miljøstyring og interessere sig for, hvad der kommer ind, hvad der går ud, og hvor de forskellige stoffer bliver af. Det er dog det, vi er optaget af alle andre steder i samfundet.

Når Det Konservative Folkeparti så er særlig optaget af det her spørgsmål, så er det, fordi vi er klar over, at vi har et problem med vore vandløb. Vi har nogle af de ringeste vandløb i Europa. Det skal vi være de første til at beklage, og det vil vi gerne være med til at gøre noget ved.

Og netop spørgsmålet om, hvad der kommer ud i vandløbene fra andre kilder, er interessant her, hvis vi skal lave en forbedring, og jeg synes, det passer meget smukt i forlængelse af det, vi ser på det område, hvor man prøver at begrænse udledningerne fra landbruget, som udleder og ødelægger en recipient.

Jeg synes, at man skulle tænke sig om, og hvis man ikke kan stemme for det nu, så kunne man arbejde videre med det og komme tilbage med en løsning, vi kan bruge, for det er et princip, vi bruger mange steder med stor succes.

Jeg synes også, dambrugerne har været dygtige, som hr. Henning Urup understregede det. De har jo levet op til vandmiljøplanen langt bedre, end vi havde forventet, og mere end nogen, selv dambrugets værste fjender, havde troet muligt. De har gennemført en teknologisk udvikling, og den proces, de er inde i med produktudvikling, skal vi ikke sætte i stå; den skal vi sørge for at fremme. Med den måleteknik, vi udvikler alle andre steder på grundvand, og det ene og det andet og det tredje, så kan det ikke være svært at gå i gang på det her område.

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):

Det er jo et underligt forslag, vi skal stemme om senere. Hvorfor er det et underligt forslag? Jo, fordi der heri er en opfordring til at gøre noget, som allerede er i gang, og som allerede foregår.

Da man fremsendte forslaget, var udkast til vejledning ude til høring i dambrugserhvervet. Nu, hvor man vil stemme om det, har vi fået alle svarene ind, og Miljøstyrelsen har holdt møde med Dansk Dambrugerforening og er ved at bearbejde de indkomne svar og prøver at forholde sig til de ønsker, der er fra erhvervet.

Det er klart, at et centralt punkt er, på hvilken måde dambrugene skal reguleres. Der er igen mange år indsamlet en betydelig viden om

miljøforholdene ved de enkelte dambrug ved anvendelsen af kendte foder mængder.

Foderreguleringen er den bedste og billigste løsning for det store flertal af dambrug, som fortsat ønsker at producere i et traditionelt jorddambrug. Derfor vil denne reguleringsmåde selvfølgelig stadig skulle være en mulighed for dette meget store antal traditionelle dambrug. Derudover kan – jeg siger med vilje kan – en regulering af udledningen være en mulighed på nogle af de større dambrug. Hvis et dambrug vil reguleres alene på udledningen fra dambruget, skal amtet først fastsætte det udledningsniveau, der kan tillades ud fra de konkrete forhold, og derefter beregne den tilladte udledning ud fra et tilstrækkeligt antal analyser.

Danmarks Miljøundersøgelser, som virkelig er vores sagkyndige på det her område, har ud fra et repræsentativt udsnit af de eksisterende dambrug beregnet, at 52 puljede ugeprøver er nødvendigt, når såvel retssikkerhed som faglig statistisk sikkerhed skal være forsvarlig.

I den undersøgelse er der ikke taget hensyn til eventuelle tekniske forbedringer, som kunne nedbringe det nødvendige antal analyser. Miljøstyrelsen tænker derfor på at bede DMU undersøge, om antallet af analyser kan nedbringes, hvis et dambrug nedbringer variationen i indløbsvandet, som er en af årsagerne til det høje antal analyser.

I den forbindelse vil jeg gerne sige, at Dansk Ingeniørforenings anvisning for udledningsanalyser netop gælder anlæg med meget, meget færre variable end dem, der gælder for traditionelle dambrug. Metoden vil derfor kunne blive relevant for eventuelt ombyggede dambrug i fremtiden, og derfor er det selvfølgelig uklogt at indskibe sig på det her, før man er færdig med den igangværende revision af Ingeniørforeningens anvisning.

Vi skal have det faglige grundlag i orden, før vi eventuelt træffer beslutning om at gå over til en ny analysemetode. Dette at kaste sig hovedkulds ud fra timetervippen uden at ane, om der er vand i bassinet, er ikke nogen klog fremgangsmåde.

Der skal ikke herske tvivl om, at vi selvfølgelig er positivt indstillet over for, at man i højere grad end ved den hidtidige regulering efter dambrugsbekendtgørelsen kan regulere de dambrug, der måtte ønske det, på udledningen, men det forudsætter, at man kan finde en forsvarlig måde hertil, og at godkendelsesmyndig-

heden, og det vil sige amtet, vil acceptere denne reguleringsform.

Derfor kan jeg sige, at hele dette arbejde, både forhandlinger med erhvervet, det erhvervsmæssige arbejde under Fødevarerministeriet, udviklingsarbejdet i DMU, udviklingsarbejdet i Dansk Ingeniørforening og dialogen er i gang. Og så kommer det her forslag, som man jo heller ikke fra forslagsstillernes side har gjort sig nogen som helst umage med at stille spørgsmål til, selv om det jo er Folketingets spørgeejere, der sidder i Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg. Man har ikke fundet det ulejligheden værd at køre denne sag. Den skal bare til afstemning som en demonstration. Jeg er nødt til at sige: Det her er ikke seriøst parlamentarisk arbejde.

Aage Brusgaard (FP):

Jeg vil godt give udtryk for, at grunden til at Fremskridtspartiet vil stemme ja til beslutningsforslaget her fra V og K, er, at vi ønsker at gøre et eller andet for vore dambrug. De avisoverskrifter, vi ser om dansk dambrug, siger sådan nogle ting som: »Dambrug forsvinder helt« og »Dambrug rystet over ændret slusedrift«. Det er sådanne overskrifter, vi har set de sidste 5-10 år, og det ønsker vi ikke.

Den ordning, der er med dambrug i dag, går efter foderforbrug, og selv om et dambrug laver et helt nyt rensningsanlæg, så har det jo været sådan, at de ikke kunne sætte produktionstallet op, fordi de ikke kunne få lov til at købe mere foder. Vi håber så, at den nye vejledning, som ministeren talte meget om, kommer til at gå på, at det ikke alene er foderforbruget, men også foderforbruget pr. kg fisk, man leverer. Det må jo være mere vigtigt.

Man skal ligeledes skele til udledningskravet. Vi ønsker heller ikke, at et dambrug forurener mere end højst nødvendigt, men vi må jo altså erkende, at hvis vi skal leve her i Danmark, så skal vi have en produktion. Vores ørredamproduktion giver beskæftigelse til flere tusinde mennesker, og den giver meget stor eksportindtægt.

Så derfor ønsker vi, at vores dambrug skal have betingelser, så de kan overleve. Det eneste, vi får ud af, at de ikke kan overleve, er, at de bliver etableret i udlandet og vi så må købe fisk af dårligere kvalitet i udlandet. Det er desværre det, der er sket de sidste år. Derfor ønsker vi, at miljøministeren nu laver en bekendtgørelse, som også fiskerne kan leve med.

(Kort bemærkning).

Bodil Thrane (V):

Hr. Martin Glerup sagde i sit indlæg, at det var et forkert beslutningsforslag. Derfor vil jeg gerne spørge hr. Martin Glerup: Hvad forkert er der i at bede om at få nogle retningslinjer for et erhverv, der i årevis har levet uden at kunne få reel besked om, hvad det er for nogle ting, de skal indrette sig efter for at udføre deres erhverv lovligt?

Så siger miljøministeren, at Folketingets Miljøudvalg er Folketingets spørgeejeren, og derfor vil jeg gerne sige, at miljøministeren måske er den, der snakker mest udenom, og at vi derfor aldrig får et ordentligt svar, når vi stiller nogle spørgsmål.

Vi har fremsat et beslutningsforslag, fordi vi har behov for at sende et signal ud til vores dambrugere i Danmark, der siger, at de fremover kan leve i tryghed i et erhverv, og at de får at vide, hvordan de skal indrette sig.

Så siger miljøministeren, at det er uklogt at skibe sig ind i det her beslutningsforslag nu, fordi der er en masse ting, der ikke er oplyst. Dertil kan jeg sige, at der ligger masser af bevismateriale for, at alt det her er belyst, og det eneste, vi mangler, er miljøministerens medvirken til, at vi får en vejledning til vores dambrugere. Derfor ligger beslutningsforslaget her, og det er ubegribeligt, at miljøministeren ikke siger ja til det beslutningsforslag.

(Kort bemærkning).

Niels Jørgen Langkilde (KF):

Ministerens siger, at vi her springer ud fra timeintervallen. Nej, det gør vi ikke, for det er jo ikke et endeligt lovforslag. Vi er faktisk ude at fylde lidt vand i bassinet, så vi kan sætte et lille tog i gang og begynde at gå i den retning, vi har gjort andre steder.

Så bebrejder ministeren os, at vi ikke stiller spørgsmål til de forslag, vi selv fremstiller. Jeg beklager, at vi er velforberejdede, når vi kommer med vores forslag, men jeg synes, at det skylder vi Folketinget. At Socialdemokraterne ikke har noget at spørge om, må være deres problem.

Men jeg så også en lille oplødning, idet ministeren sagde, han godt kunne se, at man blev nødt til at udvikle sig i den retning, og at han havde taget nogle initiativer. Så hvis forslaget i det mindste har sat lidt skub i Miljøministeriet på det her område, har det bestemt ikke været forgæves, at vi har sat fokus på, at man også kan styre på den her måde, og det kan være et bidrag til at forbedre vores vandmiljø.

(Kort bemærkning).

Henning Urup (V):

Miljøministeren siger, at man ikke skal kaste sig hovedkulds ud i det her. Det kan man da vist heller ikke just påstå at miljøministeren på noget tidspunkt har givet antydning af at ville gøre.

Så bliver det sagt, at det er et underligt forslag, fordi det stort set allerede er gennemført. Nu har det været mange år undervejs, og det kunne jo være interessant, om vi kunne speede det lidt op, og det er derfor, vi ønsker denne afstemning. I øvrigt må vi jo sige, at fordi der er lavet et forslag, er det jo ikke det samme som, at det kommer ud i praksis.

Miljøministeren henviser i øvrigt til DMU's undersøgelse, og det synes jeg er godt, for netop DMU's undersøgelse tager fat i Dansk Ingeniørforenings anvisning og anvender den som en statistisk modelberegningemetode. Derfor er V's og K's forslag netop bygget op, så det tager udgangspunkt i Dansk Ingeniørforenings normer. Og jeg synes, det er positivt, hvis der nu er en dialog i gang med Dansk Ingeniørforening. Så har det her forslag da om ikke andet fået den effekt.

(Kort bemærkning).

Jens Kirk (V):

Det var miljøministerens udtalelse om, hvorvidt amterne ville være med til at godkende, at en udledning kunne accepteres, der fik mig herop. Jeg er sikker på, at miljøministeren kan få den accept fra de fleste amter, og at man lige så gerne vil måle på udledning som på det, man putter ind.

Det er jo faktisk lidt mærkeligt. Ved alle andre dyr i husdyrbrug måler vi udnyttelsen, nemlig hvad der kommer ud af dyrene. Vi måler AAT, vi måler PBV, vi måler CAP, men når vi snakker fisk, så er det, hvad vi putter ind, og ikke, hvad der kommer ud. Det er altså en omvendt verden. Man mangler lidt praktisk erfaring.

(Kort bemærkning).

Martin Glerup (S):

Jeg vil gerne understrege, at Amtsrådsforeningen i sit høringssvar i forbindelse med den ny vejledning fastslår, at man fortsat ønsker at regulere på foderforbruget. Det mener Amtsrådsforeningen, det mener de grønne organisationer, og det mener mange andre, som har forstand og indsigt i de her spørgsmål.

Det er jo mærkværdigt, når man ser tilbage på den udvikling, der er sket på det her område,

hvor man har døjet med at få den sektor til at fungere på en måde, så det ikke forurener så meget. Nu er man så endelig siden 1989 gået i den rigtige retning. Så skal vi selvfølgelig – og det er rigtigt – godskrive de teknologiske landvindinger, som dambrugene foretager. Men vi skal også huske på, at når forslaget er forkert, så er det, fordi dambrugserhvervets vejledning jo har været udsendt og er under udarbejdelse, sådan som det fremgår af forslaget.

Og jeg synes, man må sige, at vi foruden hensynet til dambrugserhvervet også har hensynet til renere vandløb. Det kniber det stadig væk med mange steder, og dambrug er ikke en uvæsentlig fosforkilde. Det kniber i det hele taget med miljøhensynet til nogle renere vandløb og til fisketurisme osv.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslaget til folketingsbeslutning forkastedes, idet 42 (V, KF, FP og DF) stemte for, 62 (S, SF, RV, EL og CD) imod.

Den næste sag på dagsordenen var:

14) Anden behandling af lovforslag nr. L 168: Forslag til lov om støtte til forureningstruede vandindvindinger.

Af miljø- og energiministeren (Svend Auken). (Fremsat 19/2 97. Første behandling 11/3 97. Betænkning 16/4 97).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Forhandling

Niels Jørgen Langkilde (KF):

Det Konservative Folkeparti har ikke afgivet noget betækningsbidrag, fordi vi fandt selve proceduren omkring betækningsafgivelsen så kritisabel: Vi får præsenteret en stor stak svar 2 minutter, før der skal afgives betænkning. Der-